

คำอธิบายประกอบการแปล

(1) สืบค้นจากพจนานุกรมออนไลน์ซึ่ง “hortatory” ให้ความหมายว่า “encouraging [Latin *hortari* to encourage]” จึงเลือกแปลให้ใกล้เคียงกับคำนิยามมากที่สุด โดยแปลเป็น “แรงสนับสนุน” (<http://www.thefreedictionary.com/hortatory>)

(2) “obligation” แปลว่า “หนี้” เนื่องจากทางกฎหมายนั้น “หนี้” ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 2 หนี้ นั้นให้ความหมายอย่างกว้างซึ่งรวมถึงหนี้ที่ต้องส่งมอบทรัพย์สินหรือโอนกรรมสิทธิ์ หนี้กระทำการและไม่กระทำการด้วย (ภทศศักดิ์ วรรณแสง. 2543. น.13)

(3) ปรับความหมายของคำว่า “fatal” ซึ่งเป็นคำคุณศัพท์ในต้นฉบับ ซึ่งแปลตรงตัวได้ว่า “ที่ถึงแก่ความตาย” แต่ในบริบทดังกล่าวเป็นการใช้ในเชิงอุปลักษณ์มากกว่า จึงปรับให้เป็น “ทำลาย” ซึ่งทำให้ภาษาเป้าหมายเป็นธรรมชาติและคงความหมายเชิงอุปลักษณ์ในภาษาต้นฉบับไว้ได้

(4) คำสรรพนาม “they” ในต้นฉบับ แทน “these objections” โดยในฉบับแปลได้เลือกกล่าวคำนามนั้นซ้ำแทนการใช้สรรพนามเพื่อป้องกันการสับสนในความหมาย ซึ่งจะได้ใช้หลักการเดียวกันนี้ต่อไปในงานชิ้นนี้ด้วย

(5) “institution” ค้นคว้าจาก McMillan English Dictionary for Advance Learner ให้ความหมายว่า an important tradition on which society is based ดังนั้นเมื่อพิจารณาคำจำกัดความจากแหล่งข้อมูลทั้งหมดแล้ว จึงแปลว่า “ธรรมเนียม” (Macmillan Education, 2007)

(6) “consenting adult” ในบริบททางกฎหมาย หมายความว่า “adult at consent age” จึงแปลเป็น “ผู้ใหญ่สองคนที่ยินยอมพร้อมใจ”

(7) “Monty Python” เป็น English comedy group หรือ คณะตลกของอังกฤษ (<http://latimesblogs.latimes.com/culturemonster/2009/08/monty-python-40th-anniversary-reunion.html>) ผู้แปลเลือกแปลโดยการถ่ายเสียงและใส่ลักษณะนาม “คณะ” ข้างหน้าชื่อเฉพาะเพื่อเป็นการบ่งว่าเป็นคณะการแสดงเรื่องตลก

(8) แปลโดยใช้คำยืมจากภาษาต้นฉบับโดยยึดหลักการถ่ายเสียง (transliteration) คำว่า “romantic” เป็น “โรแมนติก” (สัญญาวี สายบัว, 2550, น.57) เนื่องจากเห็นว่าเป็นคำที่กินความหมายลึกซึ้ง หากแปลให้ครบความจะต้องอธิบายเยิ่นเย้อ การแปลโดยใช้คำยืมจึงมีความเหมาะสมมากกว่าเนื่องจากผู้รับสารสามารถรับรู้ได้เนื่องจากเป็นคำที่ปรากฏในภาษาเป้าหมายอย่างกว้างขวาง (Mona Baker, 2005, p. 34)

(9) “rational choice” เป็นทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ ซึ่งเสนอความคิดในเรื่องความเข้าใจและการวางแผนอย่างเป็นทางการในพฤติกรรมของมนุษย์โดยเป็นไปตามหลักเหตุและผล ทฤษฎีนี้เชื่อว่าพฤติกรรมทางสังคมและเศรษฐศาสตร์ ของมนุษย์เกิดจากแรงกระตุ้นของเงินและการแสวงหาผลกำไร

ดังนั้นจึงเลือกแปลโดยถ่ายทอดความหมายตรงตัวประกอบกับคำในภาษาต้นฉบับไว้ในเครื่องหมายวงเล็บ () โดยแปลเป็น “ทางเลือกอันเป็นเหตุเป็นผล (rational choice)” (<http://privatewww.essex.ac.uk/~scottj/socscot7.htm>)

(10) “externalities” เป็นศัพท์ทางด้านเศรษฐศาสตร์มีคำจำกัดความว่า “An externality is an effect of a purchase or use decision by one set of parties on others who did not have a choice and whose interests were not taken into account. โดยอธิบายได้ว่าเป็นผลของการดำเนินกิจกรรมหนึ่งที่เกิดกับบุคคลที่ไม่ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้นๆ ซึ่งอาจเป็นผลที่ให้ผลเชิงบวกหรือลบก็ได้

(<http://economics.about.com/cs/economicsglossary/g/externality.htm>) โดยผู้แปล เลือกแปลเป็น “ผลกระทบภายนอก” ซึ่งสอดคล้องตามความหมายของพจนานุกรมศัพท์เศรษฐศาสตร์ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2549, น.100)

(11) โครงสร้างประโยค to suffer a loss/damage เป็นโครงสร้างทางภาษากฎหมาย ซึ่งเมื่อเทียบเคียงกับต้นฉบับ ผู้แปลจึงแปลว่า “...ได้รับความเสียหาย”

(12) “demand” มีความหมายตามพจนานุกรมศัพท์เศรษฐศาสตร์ฉบับราชบัณฑิตยสถานว่า “อุปสงค์” (ราชบัณฑิตยสถาน, 2549, น.75)

(13) พจนานุกรมออนไลน์ให้ความหมาย “out of wedlock” ว่า “Of parents not legally married to each other โดยแปลเป็น “นอกสมรส” เพื่อให้เข้ากับบริบททางด้านกฎหมาย (<http://www.thefreedictionary.com/out+of+wedlock>)

(14) “asset” แปลว่า “สินทรัพย์” ก็เนื่องจากว่า ในบริบททางกฎหมายตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์นั้น หากกล่าวถึง “ทรัพย์สิน” จะตรงกับศัพท์คำว่า “property” ซึ่งหมายถึงทรัพย์สินที่มีลักษณะทางกายภาพที่จับต้องได้ไม่ว่าจะจะเป็นอสังหาริมทรัพย์ เช่น ที่ดิน หรือ อสังหาริมทรัพย์ เช่น เงินตรา เป็นต้น ดังนั้นในบริบทดังกล่าวจึงแปลเป็น “สินทรัพย์” ซึ่งให้ความหมายโดยกว้างซึ่งครอบคลุมถึงทรัพย์สินที่จับต้องได้และจับต้องไม่ได้ (กมล สนธิเกษตรริน, 2551, น.261) เป็นผู้รวบรวมและแปล

(15) แปลเครื่องหมาย “!” ว่า “เป็นอย่างไร” โดยพิจารณาจากบริบทของหัวข้อที่กล่าวถึง ซึ่งโดยปกติเครื่องหมายอัศเจรีย์ใช้ในการแสดงความประหลาดใจ ดังนั้นจึงเลือกแปลโดยคำนึงถึงความหมายของความสงสัยเป็นหลักในฉบับแปล

(16) การแปลอุปลักษณะของการเกิดร่วมกัน (collocation) ระหว่าง strike และ chord ซึ่งตามปกติเป็นการใช้ในรูปแบบของสิ่งของ เช่น to strike a guitar chord แต่ในกรณีนี้นำมาเทียบเคียงใช้กับความรู้สึก โดย “a consecrated state entailing a spiritual joining of two souls strikes a religious/psychological chord deep in the human soul” แปลเป็น “การก้าวเข้าสู่สภาวะศักดิ์สิทธิ์ที่ทำให้เกิดการหลอมรวมทางวิญญาณทั้งสองเข้าด้วยกัน ได้ปะทะความรู้สึกด้านศาสนา/จิตวิทยาที่ยังลึกในจิตวิญญาณของมนุษย์” ซึ่งเป็นการแปลโดยคำนึงถึงหลักการศึกษาคำความหมายของคำในเรื่องของ Presupposed meaning ซึ่งความหมายของคำสามารถเปลี่ยนแปลงไปได้ตามคำที่เกิดร่วม (collocate) กับคำๆนั้น (Mona Baker, 2006, p. 14)

(17) แปล “prospective tenant” ว่า “ผู้จะเช่า” โดยเทียบเคียงจากประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในเรื่องการซื้อขาย กรณีที่มีผู้จะซื้อและผู้จะขาย เพราะหากแปลตรงตัวจะไม่สามารถสื่อความหมายที่ชัดเจนได้ (กมล สนธิเกษตรริน, 2551, น. 105) เป็นผู้รวบรวมและแปล

(18) แปลโดยเทียบเคียงความหมายของคำว่า “dilemma” จาก McMillan English Dictionary for Advance Learner ซึ่งให้ความหมายว่าเป็นสถานการณ์ที่บีบบังคับให้ต้องเลือก (a situation in which you have to make a difficult decision) จึงแปลโดยเทียบเคียงให้เข้ากับวัฒนธรรมในภาษาเป้าหมายโดยใช้คำนามว่า “ความกระอักกระอ่วน” (Macmillan Education, 2007)

(19) “to form a union” แปลว่า “การเข้าทำสัญญาการสมรส” โดยการตีความจากบริบทที่กล่าวถึงการสมรสของชายและหญิง

(20) “a fortiori” เป็นศัพท์ละติน โดย McMillan English Dictionary for Advance Learner ให้ความหมายว่า “used for saying that something that is true for one case is even more true in another case” ดังนั้นจึงเลือกแปลเป็น “อย่างไม่ต้องสงสัย” (Macmillan Education, 2007)

(21) คำแปล “value” แปลเป็น “มูลค่า” ในบริบทนี้ โดยเห็นว่าเป็นการกล่าวถึงเนื้อหาในบริบททางเศรษฐศาสตร์โดยเฉพาะและอ้างอิงความหมายจากพจนานุกรมศัพท์เศรษฐศาสตร์ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2549, น.295)

(22) เป็นการเลือกหาคำศัพท์มาใช้เพื่อให้เหมาะสมกับบริบททางวัฒนธรรมในฉบับแปล โดย “homemaking” แปลเป็น “การบ้านการเรือน”

(23) “provision” อาจแปลได้สองความหมายได้แก่ “ข้อกำหนด” หรือ “บทบัญญัติ” ในที่นี้แปลว่า “ข้อกำหนด” เนื่องจากว่าเนื้อหาต้นฉบับไม่ได้กล่าวถึงบริบทอันเป็นบทบัญญัติทางกฎหมายเป็นการเฉพาะ โดยเทียบเคียงจากประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ฉบับสองภาษา (กมล สนธิเกษตรริน, 2551, น. 447) เป็นผู้รวบรวมและแปล

(24) “good” อ้างอิงจาก McMillan English Dictionary for Advance Learner ให้ความหมายว่า “advantage, or benefit” จึงแปลว่า “ผลประโยชน์” ซึ่งเข้ากับบริบททางด้านเศรษฐศาสตร์ (Macmillan Education, 2007)

(25) “cost” แปลว่า “ต้นทุน” และ “benefit” แปลว่า “ผลประโยชน์” ซึ่งเป็นศัพท์เฉพาะทางด้านเศรษฐศาสตร์ ซึ่งการแปลได้อ้างอิงความหมายมาจากพจนานุกรมศัพท์เศรษฐศาสตร์ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2549, น. 62)

(26) “institution” แปลว่า “ธรรมเนียม” โดยอ้างอิงจากคำจำกัดความจาก Collin Cobuild Dictionary มีความหมายว่า An institution is a custom or system that is considered an important or typical feature of a particular society or group, usually because it has existed for a long time. (Collins Cobuild Dictionary, 2006)

(27) แปล “leaving their home” โดยอาศัยการตีความจากบริบทว่าเป็นการออกจากความสัมพันธ์ในการสมรสไป ดังนั้น จึงแปลเป็น “ออกจากครอบครัวไป”

(28) เลือกใช้คำตามบริบทกฎหมาย “natural parents” โดยแปลเป็น “บิดามารดาผู้ให้กำเนิด” จากการตีความตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 5 เรื่อง ครอบครัว (กมล สนธิเกษตรริน, 2551, น.320) เป็นผู้รวบรวมและแปล

(29) ในเรื่องสัญญา ทางกฎหมายเห็นว่าสัญญาสามารถสิ้นสุดได้สองประการด้วยกัน ประการแรก จากการที่สัญญานั้นมีการระบุระยะเวลาการสิ้นสุดไว้ สัญญานั้นก็สิ้นสุดได้ตามระยะเวลาที่บ่งไว้ นั่น ซึ่งในภาษาอังกฤษใช้กริยา “to expire” หรือ “to terminate” ประการที่สอง หากสัญญาไม่มีได้มีกำหนดอายุหรือมีการกำหนดอายุแต่คู่สัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดต้องการเลิกสัญญานั้น คู่สัญญาสามารถทำได้โดยการบอกเลิกซึ่งสัญญาจะสิ้นสุดลง ซึ่งในภาษาอังกฤษใช้กริยา “to terminate” ดังนั้น การแปล “terminate” ในที่นี้ จึงแปลว่า “สิ้นสุดลง” ซึ่งเป็นการใช้คำที่ครอบคลุมความหมายของการสิ้นสุดสัญญาทั้งสองประเภทเนื่องจากสัญญาการสมรสนั้น โดยหลักแล้วไม่มีอายุ จึงไม่สามารถหมดอายุไปเองได้

(36) “quasi-rent” เป็นศัพท์ทางเศรษฐศาสตร์อย่างแท้จริง มีรากศัพท์มาจากคำว่า “rent” หรือ “ค่าเช่า” ซึ่งทางเศรษฐศาสตร์หมายถึง รายจ่ายส่วนเกินจากต้นทุนค่าเสียโอกาส (opportunity cost) ที่ผู้เช่าต้องจ่ายให้แก่เจ้าของปัจจัยการผลิต (วรรณญา ภัทรสุข, 2549, น. 206) จากการค้นคว้าเพิ่มเติม “quasi-rent” มีคำจำกัดความว่า “Quasi-rent is an analytical term in economics, for the income earned, in excess of post-investment opportunity cost, by a sunk cost investment.” (<http://dictionary.bnet.com/definition/quasi-rent.html>) อย่างไรก็ตามพจนานุกรมศัพท์เศรษฐศาสตร์ได้ให้ความหมาย “quasi-rent” ว่า “เสมือนค่าเช่า” ซึ่งผู้แปลได้นำมาเป็นแนวทางในการแปล โดยปรับคำแปลให้ต่างออกไปเล็กน้อย เพื่อถ่ายความหมายของ “quasi” ออกมาอย่างตรงตัวมากขึ้น ดังนั้นผู้แปลจึงตัดสินใจแปลว่า “กึ่งค่าเช่า” พร้อมใส่คำในภาษาต้นฉบับไว้ในวงเล็บด้วย (ราชบัณฑิตยสถาน, 2549, น. 265)

(37) ประเด็นคำที่มักจะเกิดร่วมกัน (collocation) ในภาษากฎหมาย หากกล่าวถึง คู่สัญญาในสัญญาจะใช้โครงสร้าง “the party to the contract” หมายความว่า คู่สัญญาในสัญญา (Antony W. Dnes & Robert Rowthorn. 2002, p. 17)

(38) “bride price” มีคำนิยามว่า money or property given (in some societies) by the bridegroom to the family of his bride (<http://www.thefreedictionary.com/bride+price>)

เมื่อนำคำนิยามไปเทียบเคียงกับกฎหมายไทยในเรื่องการหมั้นแล้ว จะเห็นว่า “bride price” มีลักษณะเดียวกันกับ “สินสอด” ตามที่ระบุไว้ในมาตรา 1437 ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งคำอธิบายกฎหมายครอบครัวให้คำจำกัดความว่า “สินสอด เป็นทรัพย์สินซึ่งฝ่ายชายให้แก่บิดามารดา ผู้รับบุตรบุญธรรม หรือผู้ปกครองฝ่ายหญิงแล้วแต่กรณี เพื่อตอบแทนที่หญิงทำการสมรส” (ไพโรจน์ กัมพูสิริ, 2546, น.53) ดังนั้นผู้แปลจึงเลือกแปลเป็น “สินสอด” ตามหลักการเทียบเคียงและเหตุผลดังกล่าว

(39) แปล “substitute” ซึ่งเป็นกริยาในต้นฉบับโดยปรับให้เป็นคำนามในฉบับแปล โดยแปลว่า “ตัวแทน” หมายถึงตัวแทนในบริบทปกติ ไม่ใช่ตัวแทนในบริบททางแพ่งในเรื่องกฎหมายที่หมายถึงผู้รับมอบอำนาจ (attorney in fact)

(40) “transaction” แปลว่า “ธุรกรรม” จากความหมายตามพจนานุกรมคำศัพท์ทางเศรษฐศาสตร์ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2549, น.289)

(41) แปลโดยตีความคำว่า “daunting” ซึ่งความหมายจาก Macmillan English Dictionary for Advance Learner ให้ไว้ว่า something that is daunting makes you worried because you think that it will be very difficult or dangerous to do ดังนั้นจึงแปลว่า “ท้าทาย” โดยพิจารณาจากความหมายแฝง หรือ expressive meaning ประกอบ (Mona Baker, 2006, p.13) เพราะเป็นคำที่ให้ความหมายที่แสดงถึงความยากลำบากที่จะทำให้สำเร็จ (Macmillan Education, 2007)

(42) “fungible” เป็นคำคุณศัพท์แสดงถึงการเป็นทรัพย์สินที่สามารถทดแทนกันได้ โดยมีคำนิยามว่า Interchangeable. The term is often used to apply to financial instruments which are identical in specifications. (<http://www.investorwords.com/2132/fungible.html>)

(43) “participant” ในบริบทนี้ตีความจากบริบทได้ว่าเป็น ผู้ที่ร่วมเข้ามาในตลาดการแสวงงกำไรในการสมรส ซึ่งอาจจะเป็นผู้ซื้อหรือผู้ขาย ผู้แปลจึงตัดสินใจแปลว่า “ผู้ร่วมค้าในตลาด” ซึ่งแสดงให้เห็นเจตนาของผู้เขียนที่จงใจใช้คำนี้ให้แตกต่างจาก “party” หรือ “คู่สัญญา” และการใช้คำว่า “ผู้ร่วมค้าในตลาด” ก็สื่อความหมายในต้นฉบับได้อย่างชัดเจนอยู่แล้ว

(44) “a priori” เป็นศัพท์ละติน มีความหมายตาม Macmillan English Dictionary for Advance Learner ว่า using knowledge or experience that you already have in order to make a judgment or decision โดยแปลเป็นภาษาฉบับแปลได้ว่า “ในเบื้องต้น” (Macmillan Education, 2007)

(45) “offer” แปลเป็น “คำเสนอ” โดยเทียบเคียงจากประมวลแพ่งและพาณิชย์เรื่องสัญญา เพราะในบริบทเป็นการส่งคำเสนอแก่อีกฝ่าย ซึ่งหากอีกฝ่ายตกลงเป็นคำสนองก็จะเกิดขึ้นเป็นสัญญาในบริบทแห่งการสมรสได้ (กมล สนิทเกษตรวิน, 2551, น.83) เป็นผู้รวบรวมและแปล

(46) “get the ball rolling” เป็นสำนวนซึ่งมีความหมายว่า “เป็นฝ่ายเริ่มก่อน” เหมือนในกีฬาที่มีฝ่ายหนึ่งที่เป็นฝ่ายที่เริ่มเตะลูกบอลก่อนได้ตามสิทธิหรือข้อตกลง (<http://www.usingenglish.com/reference/idioms/get+the+ball+rolling.html>)

(47) “stochastic change” เป็นคำศัพท์ทางเศรษฐศาสตร์ โดยมีสองความหมาย

ได้แก่ 1. A model based on the belief that as prices increase (or decrease), closing prices tend to accumulate ever more closely to the highs (or lows) for a given period.

2. More generally, pertaining to a series of random processes.

(<http://www.investorwords.com/4723/stochastic.html>) เมื่อพิจารณาคำนิยามจากพจนานุกรมศัพท์เศรษฐศาสตร์แล้วให้ความหมายว่า “เฟ้นสุ่ม” (ราชบัณฑิตยสถาน, 2549, น.284) ดังนั้นเมื่อพิจารณาจากความหมายทั้งหมดแล้วจึงแปลว่า “การเปลี่ยนแปลงทางสถิติแบบสุ่มตัวอย่าง” ซึ่งการแปลดังกล่าวได้ให้คำในภาษาต้นฉบับไว้ในเครื่องหมายขลิทิต () ด้วย

(48) “transitivity” จากการค้นคว้า มีความหมายว่า “involving transition” จึงแปลว่า “ความเชื่อมโยง”(http://www.thefreedictionary.com/transitivity)

(49) แปล “powerful evidence” ว่า “หลักฐานที่มีน้ำหนักมาก” โดยเทียบเคียงการใช้คำจากกฎหมายลักษณะพยานในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและพาณิชย์ (สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2546)

(50) “a function of something” โดย Macmillan English Dictionary for Advance Learner ให้ความหมายในทางคณิตศาสตร์ว่า if one mathematical quantity is a function of another, it changes according to how the second quantity changes ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ของจำนวนทางคณิตศาสตร์ ตามหลักความคิดในเรื่องจำนวนที่มีผลต่อจำนวนอื่น (Macmillan Education, 2007) ดังนั้นในการแปล “...is in a large part a function of the ratio” จึงได้แปลแบบเอาความและนำมาเรียบเรียงใหม่ในฉบับแปลว่า “..เป็นเรื่องของสัดส่วน”

(51) แปล “live births”ว่า “เกิดแล้วอยู่รอดเป็นทารก” โดยพิจารณาการใช้คำในฉบับแปลจากการเทียบเคียงจากคำที่ใช้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เรื่องบุคคล (กมล สนธิ เกษตรริน, 2551, น.11) เป็นผู้รวบรวมและแปล

(52) “bottom of the barrel” เป็น idiom หมายความว่า สิ่งของหรือคนที่มีคุณภาพต่ำที่สุดหรือด้อยคุณภาพที่สุด โดยมีคำจำกัดความว่า “the location of persons or things of the very lowest quality; someone or something of the lowest quality” (<http://idioms.thefreedictionary.com/bottom+of+the+barrel>) ดังนั้นเมื่อพิจารณาจากบริบทจึงแปลว่า “ชายที่มีคุณภาพต่ำ”

(53) “cream of the crop” เป็น idiom หมายความว่า เป็นสิ่งที่ดีที่สุดในรอบดาสิ่งอื่นทั้งหมด หรือ “the best of all” (<http://idioms.thefreedictionary.com/cream+of+the+crop>) ฉบับแปลจึงแปลเป็น “ห้วกะทิ” โดยพยายามเทียบเคียงให้เข้ากับวัฒนธรรมฉบับแปลซึ่งยึดหลักจากการแปลโดยใช้คำหรือวลีที่สามารถนำมาใช้แทนได้โดยให้ความหมายหรือความรู้สึกได้ในวัฒนธรรมฉบับแปลเช่นเดียวกับหรือใกล้เคียงกับต้นฉบับ (Mona Baker, 2006, p. 31)

(54) “de facto” และ “de jure” เป็นคำละตินที่เป็นศัพท์ทางด้านกฎหมาย แปลว่า “โดยพฤตินัย” และ “โดยนิตินัย” ตามลำดับ อาศัยการเทียบเคียงความหมายจากประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ในเรื่องครอบครัว ที่ “บุตรโดยชอบด้วยกฎหมาย” แปลว่า “legitimate child” (กมล สนธิเกษตรริน, 2551, น.320) เป็นผู้รวบรวมและแปล

(55) แปล “bride” และ “groom” ว่า “เจ้าสาว” และ “เจ้าบ่าว” โดยพิจารณาจากเจตนารมณ์ของผู้เขียนว่าต้องการสื่อความหมายในบริบทที่เป็นวัฒนธรรมซึ่งลดความเป็นทางการลงจากในบริบทก่อนหน้าซึ่งเน้นการอภิปรายทางด้านกฎหมายและเศรษฐศาสตร์ ผู้แปลเห็นว่าควรแปลตรงตัวว่า “เจ้าสาว” และ “เจ้าบ่าว” สามารถทำได้ในฉบับแปลโดยพิจารณาเจตนารมณ์ของผู้เขียนในการสรรคำมาใช้ให้แตกต่างจากบริบทอื่นๆ

(56) “human capital” เป็นคำศัพท์ทางด้านเศรษฐศาสตร์ จากการค้นคว้าได้คำอธิบายว่าเป็นสิ่งที่ลงทุนไปกับมนุษย์ไม่ว่าจะเป็นการศึกษา การอบรม การรักษาพยาบาลและอื่นๆ เพราะว่าสิ่งเหล่านี้ไม่สามารถแยกออกจากความรู้ ทักษะ สุขภาพ ของมนุษย์ได้ (<http://www.econlib.org/library/Enc/HumanCapital.html>)

อย่างไรก็ตาม พจนานุกรมศัพท์เศรษฐศาสตร์ ได้ให้ความหมายไว้อย่างตรงตัวว่า “ทุนด้านมนุษย์” ดังนั้นผู้แปลเห็นว่าข้อมูลที่ได้จากทั้งสองแหล่งถูกต้องและเป็นไปในทางเดียวกัน ดังนั้น จึงเลือกแปลว่า “ทุนด้านมนุษย์” โดยมีคำอธิบายในรูปเชิงอรรถในบทแปลและใส่คำศัพท์ในภาษาต้นฉบับไว้ในเครื่องหมายวงเล็บ () (ราชบัณฑิตยสถาน, 2549, น.124)

(57) “fish” เป็นคำกริยาที่มีความหมายตาม Macmillan English Dictionary for Advance Learner ว่า “to try to find something by feeling inside a bag, a box” ดังนั้น เมื่อพิจารณาจากความหมายและบริบทในต้นฉบับที่ว่า “...fish in the likely more attractive pool of younger women” จึงแปลได้ว่า “เทียบหา” โดยอาศัยการเทียบเคียงจากความหมายดังกล่าว (Macmillan Education, 2007)

(58) ในวัฒนธรรมต้นฉบับ “gray hair” คือการมีผมสีเทา เป็นการแสดงถึงว่าคนๆ นั้นมีอายุเนื่องจากผมเปลี่ยนสีเป็นสีขาว ซึ่งในวัฒนธรรมฉบับแปลเรียก ผมหงอก หรือผมขาว อย่างไรก็ตาม เพื่อให้เข้ากับบริบทที่ทำการแปล ผู้แปลจึงตัดสินใจแปลโดยถ่ายความหมายแฝง (expressive meaning) ออกมา (Mona Baker, 2006, p. 13) เพราะหากแปลว่า “ผมขาว” อาจทำให้ผู้อ่านไม่สามารถเชื่อมโยงความคิดได้ จึงเลือกแปลเป็น “ความมีอายุ”

(59) แปลโดยขยายความหมายจากคำว่า “fertile” ซึ่ง Macmillan English Dictionary for Advance Learner ให้ความหมายว่า a fertile person, animal, or plant is able to produce babies, young animals, or new plants (Macmillan Education, 2007) ดังนั้นจึงแปลเป็น “พร้อมสืบเผ่าพันธุ์ได้”

(60) “strategic behavior” เป็นคำศัพท์ทางธุรกิจ มีคำจำกัดความว่า Conscious behavior arising among a small number of competitors or players, in a situation where all are aware of their conflicting interests and interdependence of their decisions. (<http://www.businessdictionary.com/definition/strategic-behavior.html>) ในฉบับแปลผู้แปลจึงเลือกถ่ายทอดความหมายโดยตรงออกไปว่า “พฤติกรรมทางยุทธศาสตร์” โดยใช้ภาษาต้นฉบับไว้เครื่องหมายนขลิขิต () เพื่อความชัดเจนและถูกต้องเนื่องจากศัพท์ดังกล่าวเป็นคำศัพท์เฉพาะวงการ

(61) “marginal benefit” เป็นศัพท์ทางเศรษฐศาสตร์ โดยได้ศึกษาจากหลักทั่วไปทางเศรษฐศาสตร์ ซึ่งให้ความหมายไว้ว่า “ผลประโยชน์ที่เพิ่มขึ้น” (วรัญญา ภัทรสุข, 2549, หน้า 19)

(62) “opportunity cost” เป็นศัพท์ทางเศรษฐศาสตร์ อ้างอิงจากหลักทั่วไปทางเศรษฐศาสตร์ ซึ่งให้ความหมายไว้ว่า “ต้นทุนค่าเสียโอกาส” (วรัญญา ภัทรสุข, 2549, หน้า 7)

(63) แปล “uncompensated” โดยอาศัยความหมายจากรากศัพท์ “compensate” ซึ่งเป็นบริบทในทางกฎหมาย แปลว่า “ค่าเสียหาย” เพราะเป็นการเสียหายจากการผิดสัญญา แต่หากเป็นความเสียหายจากการละเมิดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ จะแปลเป็น “ค่าสินไหมทดแทน” (กมล สนธิเกษตริน, 2551, น.95) เป็นผู้รวบรวมและแปล

(64) “ex post” เป็นคำศัพท์เฉพาะทางเศรษฐศาสตร์ โดยมีคำนิยามว่า Latin for “after the fact”. In models where there is uncertainty that is resolved during the course of events, the ex post values (e.g. of expected gain) are those that are calculated after the uncertainty has been resolved.

(<http://economics.about.com/od/economicsglossary/g/expost.htm>) ซึ่งผู้แปลเลือกแปลเป็นภาษาไทยว่า “ที่เกิดขึ้นจริง” โดยอาศัยการอ้างอิงคำแปลจากพจนานุกรมศัพท์เศรษฐศาสตร์ ประกอบด้วย (ราชบัณฑิตยสถาน, 2549, น.99)

ส่วนคำว่า “resource allocation” เป็นศัพท์ทางเศรษฐศาสตร์โดยมีคำนิยามว่า “The process of allocating resources among the various projects or business units.” ซึ่งในบริบทนี้เลือกแปลตรงตัวว่า “การจัดสรรทรัพยากร” เพราะเห็นว่าสื่อความหมายได้ แต่อย่างไรก็ตามก็ได้ให้คำในต้นฉบับไว้ในนชลิขิต () ด้วย

(http://www.investorwords.com/4218/resource_allocation.html)

(65) “wealth” ในบริบทของความหมายทางเศรษฐศาสตร์ตามพจนานุกรมคำศัพท์เศรษฐศาสตร์ แปลว่า “ทรัพย์สิน” (ราชบัณฑิตยสถาน, 2549, น.299)

(66) “transaction cost” เป็นคำศัพท์ทางเศรษฐศาสตร์ มีคำนิยามว่า Costs incurred when buying or selling assets, such as commissions and the spread. (http://www.investorwords.com/5047/transaction_costs.html) โดยแปลเป็นภาษาฉบับแปลได้ว่า “ต้นทุนทางธุรกรรม”

(67) “Coasean bargain” มาจาก “Coase Theorem” ซึ่งเป็นทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ทฤษฎีหนึ่ง ดังนั้นจึงเลือกแปลโดยการถ่ายเสียงประกอบคำอธิบายโดยคงคำต้นฉบับไว้ในเครื่องหมายนชลิขิต ()

(<http://www.antonionicita.it/pubblicazioni/assets/CoaseSen2008-NEW.pdf>)

(68) “adjustment” มีความหมายตาม Macmillan English Dictionary for Advance Learner ว่า “a change that someone makes in their behaviour or attitude” (Macmillan Education, 2007) จึงแปลเป็นภาษาฉบับแปลว่า “พฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไป”

(69) “efficiency” ในทางเศรษฐศาสตร์หมายความว่า “ประสิทธิภาพ” ที่การดำเนินกิจกรรมหนึ่งๆ ให้ได้ผลประโยชน์สูงสุด เช่น ใช้ต้นทุนต่ำสุดหรือได้ความพอใจสูงสุด โดยค้นคว้าคำนิยามได้ดังนี้ Economic efficiency is a term typically used in microeconomics when discussing product. Production of a unit of good is considered to be economically efficient when that unit of good is produced at the lowest possible cost. (http://economics.about.com/od/productivity/f/economic_eff.htm) ดังนั้น จึงแปลว่า “ความมี

ประสิทธิภาพ” อย่างไรก็ตาม ในที่นี้เป็น “inefficiency” ดังนั้น จึงแปลเป็น “ความไม่มีประสิทธิภาพ

(70) แปล “independent wealth” โดยตีความจากความหมายตรงตัวของวลีในต้นฉบับ โดยแปลว่า เป็น”ทรัพย์สินส่วนตัว” โดยอ้างอิงจากประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เรื่องครอบครัว (กมล สนธิเกษตรริน, 2551, น.319) เป็นผู้รวบรวมและแปล

(71) แปลเอาความจาก “come to the fore” โดยเทียบเคียงความหมายจากบริบทก่อนหน้าที่มีการกล่าวถึง ธรรมเนียมปฏิบัติที่ลดลง จึงต้องนำกฎหมายมาใช้แทนมากขึ้น โดยแปลว่า “เป็นประเด็นหลัก”

(72) “vertical” ในบริบทเชิงธุรกิจหมายความว่า “involving different levels in an organization or different stages in a process” ซึ่งหมายถึงการเกี่ยวข้องกับระดับในองค์กรที่ซับซ้อนในขั้นตอน ดังนั้น “vertical integration” จึงแปลเป็น “การบูรณาการที่ซับซ้อนในขั้นตอน” ในฉบับแปล

(73) “capital asset” เป็นคำศัพท์เชิงเศรษฐศาสตร์ ให้ความหมายว่า All tangible property which cannot easily be converted into cash and which is usually held for a long period, including real estate, equipment, etc.

(http://www.investorwords.com/697/capital_asset.html) ความหมายอ้างอิงประกอบจากพจนานุกรมศัพท์เศรษฐศาสตร์ แปลว่า “ทรัพย์สินฝ่ายทุน” (ราชบัณฑิตยสถาน, 2549, น.46) อย่างไรก็ตาม เพื่อให้ความหมายของ “asset” มีความสม่ำเสมอตลอดทั้งฉบับแปล จึงแปลเป็น “สินทรัพย์ฝ่ายทุน” มากกว่าที่จะแปลว่า “ทรัพย์สินฝ่ายทุน” ทั้งนี้ในฉบับแปลได้เพิ่มคำในภาษาต้นฉบับไว้ในเครื่องหมายขลิขิต () เพื่อการสื่อความหมายที่ชัดเจนด้วย

(74) “ทุนที่เป็นวัตถุ” หรือในต้นฉบับคือ “physical capital” เป็นคำศัพท์ทางเศรษฐศาสตร์ ให้ความหมายว่า “The machinery, equipment and buildings used in production.”

(http://www.lse.co.uk/FinanceGlossary.asp?searchTerm=&iArticleID=2107&definition=physical_capital) อีกทั้งความหมายในพจนานุกรมศัพท์เศรษฐศาสตร์ก็ให้ความหมายอย่างเดียวกัน ในการแปล เลือกลงโดยการถ่ายทอดความหมายตรงตัว โดยมีคำในภาษาต้นฉบับประกอบในเครื่องหมายขลิขิต () (ราชบัณฑิตยสถาน, 2549, น.232)

(75) “performance” ในที่นี้ผู้แปลเห็นว่าเป็น “performance to the contract” จึงแปลเป็น “การปฏิบัติตามสัญญา” เพื่อให้ความหมายในฉบับแปลชัดเจนขึ้น

(76) “strategic theory” หรือ “strategic choice theory” เป็นทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ที่พัฒนาโดยจอห์น ชาย ตั้งแต่ปี 1972 โดยเป็นทฤษฎีที่กล่าวถึงแรงผลักดันและตัวแปรในสภาพแวดล้อมภายนอกที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ซึ่งกลยุทธ์ทางธุรกิจจะได้รับผลกระทบจากปฏิสัมพันธ์ขององค์ประกอบเหล่านั้น ดังนั้นจึงเลือกแปลโดยถ่ายความหมายตรงตัวว่า “ทฤษฎีทางเลือกยุทธศาสตร์” และเพิ่มคำในต้นฉบับไว้ในเครื่องหมายขลิขิต () (<http://www.economy-point.org/t/theory-of-the-strategic-choice.html>)

(77) “maximization” เป็นทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ที่มีคำนิยามว่า Maximization is an economics theory, that refers to individuals or societies gaining the maximum amount out of the resources they have available to them. The theory proposed by most economists is that maximization refers to the maximization of profit. จึงเลือกแปลตรงตัวและตีความว่าเป็นทฤษฎี maximization of profit ตามคำนิยามข้างต้น โดยแปลเป็น “ผลประโยชน์สูงสุดที่ถูกต้องบังคับ” โดยมีคำต้นฉบับประกอบอยู่ในเครื่องหมายขลิขิต () ในบทแปล ([http://www.viswiki.com/en/Maximization_\(economics\)](http://www.viswiki.com/en/Maximization_(economics)))

(78) “prenuptial contract” เป็นคำศัพท์ทางด้านกฎหมาย หมายความว่า a written contract between two people who are about to marry, setting out the terms of possession of assets, treatment of future earnings, control of the property of each, and potential division if the marriage is later dissolved. These agreements are fairly common if either or both parties have substantial assets, children from a prior marriage, potential inheritances, high incomes, or have been “taken” by a prior spouse.

(<http://legal-dictionary.thefreedictionary.com/prenuptial+agreement>) ในบริบทนี้แปลว่า “สัญญาก่อนสมรส” โดยพิจารณาคำแปลประกอบกับประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เรื่องครอบครัวประกอบด้วย (กมล สนธิเกษตรริน, 2551, น.301) เป็นผู้รวบรวมและแปล

(79) “counterculture” เป็นคำศัพท์ทางสังคมวิทยา มีคำนิยามว่า A culture, especially of young people, with values or lifestyles in opposition to those of the established culture. ในที่นี้ผู้แปลแปลโดยคิดคำขึ้นใหม่เป็น “วัฒนธรรมสวนกระแส” โดยพิจารณาจากบริบทแวดล้อมและคำนิยามทั้งหมด (<http://www.answers.com/topic/counterculture>)

(80) “fair shake” เป็นแสลง ให้ความหมายว่า “fair chance” (Dictionary of American Slang and Colloquial Expression, 2005)

(81) “at will” แปลเป็น “ตามอำเภอใจ” โดยเทียบเคียงจากคำนิยามของ At-will employment ซึ่งหมายถึงสัญญาทางแรงงานที่นายจ้างสามารถเลิกจ้างลูกจ้างได้โดยมีข้อจำกัดทางกฎหมายที่น้อยมาก ลูกจ้างจึงมีสิทธิอย่างจำกัดในการเรียกร้องสิทธิในการเลิกจ้างนั้นได้ ดังนั้นจึงแปลโดยอาศัยการเทียบเคียงจากหลักดังกล่าวมาเพื่อนำใช้กับบริบทที่แปล โดยแปล “contract at-will” ว่า “สัญญาตามอำเภอใจ”

(<http://www.nolo.com/article.cfm/ObjectID/AAD74992-4C86-44DA-8102A340BCEC520A/catID/D348BE73-C552-4D58-B00586C0C0909EFA/104/150/269/ART/>)

(82) “property adjustment” ในที่นี้เห็นว่าเป็นสิ่งเดียวกับ “property settlement” จึงแปลว่า “การแบ่งทรัพย์สินเหมือนกัน”

(83) “efficient breach” เป็นศัพท์ทางด้านกฎหมาย โดยอ้างถึง “efficient breach theory” ที่หมายถึง การที่คู่สัญญาได้รับการอนุญาตให้ผิดสัญญาโดยจ่ายค่าเสียหายทดแทนได้ ซึ่งเป็นประสิทธิภาพที่ดีในทางเศรษฐศาสตร์ดีกว่าการยอมทนปฏิบัติตามสัญญาต่อไป ดังนั้น จึงแปลถ่ายทอดความหมายออกมาตรงตัวในฉบับแปลเป็น “การผิดสัญญาที่มีประสิทธิภาพ” โดยเห็นว่า คำอธิบายประกอบการแปลและการใส่คำในต้นฉบับไว้ในเครื่องหมายขลิตสามารถอธิบายความหมายของคำศัพท์ได้

(http://repositories.cdlib.org/cgi/viewcontent.cgi?article=1087&context=berkeley_law_econ)

(84) “dichotomy” Macmillan English Dictionary for Advance Learner ให้ความหมายว่า a difference between two opposite things or ideas (Macmillan Education, 2007) ดังนั้นจึงแปลเป็นนามวลีในฉบับแปลว่า “ความคิดสองกลุ่มที่ขัดแย้งกัน”